

Ministr životního prostředí

Mgr. Richard Brabec

prostřednictvím

Ministerstva životního prostředí

Vršovická 1442/65

Praha 10, 100 10

datovou schránkou 9gsaax4

Ke sp. zn.:

ZN/MZP/2020/530/193

V Praze dne 10. června 2020

Rozklad proti usnesení Ministerstva životního prostředí

č.j.: MZP/2020/530/760

Greenpeace Česká republika, z.s., zapsaný spolek se sídlem Prvního pluku 143/12, Praha 8 - Karlín, IČO: 17049059 (dále jen "odvolatel") tímto podává rozklad proti usnesení Ministerstva životního prostředí (dále jen "MŽP") č.j.: MZP/2020/530/760 ze dne 25. května 2020.

Z níže uvedených důvodů je odvolatel přesvědčen, že uvedené usnesení je v rozporu se zákonem a věcně nesprávné, a proto proti němu v souladu s ustanoveními § 81 odst. 1) a § 152 odst. 1) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „SŘ“), řádně a včas podává tento rozklad, kterým shora uvedené usnesení napadá v plném rozsahu.

I. Předchozí průběh řízení

Odvolatel je účastníkem řízení o změně integrovaného povolení dle § 7 odst. 1 písm. e) zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a o omezování znečištění, o znečišťování a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o integrované prevenci“), pro zařízení „**Elektrárna Počerady**“ provozovatele společnosti Elektrárna Počerady, a.s., se sídlem Duhová 2/1444, Praha 4, 140 53, IČO: 242 88 110, řízení je vedeno krajským úřadem pod sp. zn. KUUK/042046/2020/ZPZ/IP-45/Z30/Rc.

Odvolatel dne 16. dubna 2020 podal k MŽP prostřednictvím krajského úřadu námitku systémové podjatosti všech úředních osob krajského úřadu, a to zejm. z důvodu existence “Rámcové smlouvy o spolupráci” mezi Ústeckým krajem a provozovatelem zařízení, opakovaným mnohamilionovým darům provozovatele Ústeckému kraji a také z důvodu vztahu Ústeckého kraje s budoucím vlastníkem elektrárny Počerady, společností Vršanská uhelná, a.s. **Tyto okolnosti vedou odvolatele k zásadním pochybnostem o nepodjatosti celého krajského úřadu ve smyslu § 14 SŘ.** Provozovatelem výše uvedeného zařízení je společnost Elektrárna Počerady, a.s., jejímž jediným akcionářem je společnost ČEZ, a.s.

MŽP dne 25. května 2020 napadeným usnesením námitku systémové podjatosti odmítlo s tím, že ředitel krajského úřadu ani jemu podřízené úřední osoby nejsou z řízení vyloučeny.

II. Obecně k systémové podjatosti úředních osob

Podle § 14 odst. 1 správního řádu mají být úřední osoby, o nichž lze důvodně předpokládat, že mají s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, vyloučeny ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohly výsledek řízení ovlivnit. K vyloučení pro podjatost je tedy rozhodná pochybnost o nepodjatosti, nikoli její přímé prokázání. **Systémovou podjatostí** se rozumí situace, *„kdy se postup orgánu územního samosprávného celku při výkonu působnosti v oblasti veřejné správy dotýká zájmů tohoto územního samosprávného celku.“*⁴

Nejvyšší správní soud ve své judikatuře zdůrazňuje zejména důležitost vyloučení podezření z podjatosti **v případě výkonu přenesené působnosti**, kterým je i rozhodování v projednávané věci. Podle Nejvyššího správního soudu je při výkonu přenesené působnosti **„třeba dbát zvýšeného důrazu na neutralitu, nestrannost a politickou či mediální nezainteresovanost příslušného úřadu, neboť ten pouze vystupuje jako realizátor činnosti státu a má být prost partikulárních vlivů a zájmů. V případě výkonu přenesené působnosti není žádný ospravedlnitelný zájmový vztah mezi projednávanou věcí a rozhodujícím orgánem; pakliže takový vznikne, je to naopak nežádoucí efekt, k jehož odstranění může sloužit právě institut tzv. systémové podjatosti...“**²

Podle **metodického pokynu Ministerstva vnitra**, který shrnuje stávající judikaturu správních soudů,³ mohou být obecně důvody pro systémovou podjatost následující:

¹ JEMELKA, Luboš, PONDĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. § 14 [Podjatost úřední osoby, znalce a tlumočnicka]. In: JEMELKA, Luboš, PONDĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. Správní řád. 6. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2019, s. 82.

² Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2019, sp. zn. 2 As 151/2018-63, odst. 28.

³ Viz např. Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 57/2015 – 80 ze dne 2. června 2015, rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 158/2014 – 30 ze dne 13. února 2015, rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 18/2012 – 29 ze dne 28. března 2013.

„jevy v politické či mediální sféře, jež předcházejí příslušnému správnímu řízení či je doprovázejí a naznačují zvýšený zájem o výsledek řízení;

zájem politických činitelů či jiných v rámci daného územního samosprávného celku vlivných osob na určitém výsledku řízení, přičemž takový zájem lze vysledovat z mediálních vyjádření, předvolebních slibů, konkrétních investičních či jiných obchodních počinů, předchozích snah nasměrovat určité související rozhodovací procesy určitým způsobem apod.;

samotná povaha a podstata rozhodované věci, její kontroverznost či politický význam a s tím spojené zájmy;“⁴

Odvolatel má za to, že tyto **podmínky byly v projednávané věci naplněny**, a to z níže uvedených důvodů.

Dále podle § 14 odst. 2 správního řádu naopak nelze pro podjatost vyloučit osobu, „*pokud je pochybnost o její nepodjatosti vyvolána jejím služebním poměrem nebo pracovněprávním nebo jiným obdobným vztahem ke státu nebo k územnímu samosprávnému celku.*“ **Odvolatel je však toho názoru, že pochybnosti o nepodjatosti jsou v projednávané věci dány z jiných důvodů než pouze kvůli služebnímu či pracovněprávnímu poměru úředníků.**

MŽP v napadeném usnesení uvádí, že „[s]právní řád tak v jeho § 14 odst. 2 nově konstruuje procesní fikci, která stanoví, že úřední osoba není vyloučena, pokud je pochybnost o její nepodjatosti vyvolána jejím služebním poměrem nebo pracovněprávním nebo jiným obdobným vztahem ke státu nebo k územnímu samosprávnému celku. Tato negativní právní fikce tak presumuje, že z důvodu systémové podjatosti není úřední osoba vyloučena nikdy.“ Takový výklad je příliš restriktivní a vedl by k úplnému popření existence institutu systémové podjatosti. **Ustanovení § 14 odst. 2 SŘ je možné aplikovat pouze pokud je jediným důvodem pochybnosti o nepodjatosti služební poměr nebo pracovněprávní vztah úřední osoby ke státu nebo územnímu samosprávnému celku.** Takový důvod pochybností o nepodjatosti úředních osob krajského úřadu však odvolatel nenamítal a nenamítá.

Existenci institutu systémové podjatosti úředních osob MŽP až dosud principiálně uznávalo, naposledy v usnesení č.j. MZP/2019/550/1524 ze dne 18. prosince 2019. S plným respektem k zásadě *iura novit curia* považuje odvolatel za příhodné zmíněné usnesení MŽP připomenout, neboť jím byl z rozhodování o analogické žádosti jiného provozovatele vyloučen krajský úřad Pardubického kraje, a to z důvodů zřetelně méně závažných, než je tomu v nyní předmětném řízení.

Odvolatel si dovoluje s ohledem na princip právní jistoty a z něj vyplývající požadavek na jednotnou interpretaci právních předpisů správními úřady (minimálně pak podřízených orgánů jednoho ústředního orgánu státní správy, či dokonce jednotlivých pracovišť téhož

⁴ <http://www.mvcr.cz/soubor/metodika-systemova-podjatost.aspx>, str. 4.

ministerstva) považovat za žádoucí odstranění uvedeného zásadně vzájemně neslučitelného výkladu OVSS IV a OVSS VI.

Odvolatel považuje principiální popření existence systémové podjatosti napadeným usnesením MŽP za znepokojivé, vpravdě revoluční a s potenciálně dalekosáhlými ústavně-právními konsekvencemi. Při použití důkazu sporem (argument *reductio ad absurdum*) by tak bylo lze dojít k závěru, že libovolný žadatel může se samosprávným orgánem obce uzavřít smlouvu o tom, že mu tento pomůže získat povolení obecního úřadu inkriminované obce, aniž by tento postup mohl jakkoliv zakládat podjatost rozhodujících úředníků. Šlo by vpravdě o otevření Pandořiny skříňky korupce a klientelismu ústředním správním úřadem vlády, která se jinak dlouhodobě a nesporně záslužně profiluje jako protikorupční.

III. K míře pochybnosti o nepodjatosti potřebné pro vyloučení úřední osoby

MŽP v napadeném usnesení očividně vychází z premisy, že v řízení musí být podjatost konkrétních osob prokázána. Podle zákona však explicitně postačuje, aby zde o podjatosti existovala „pouhá“ pochybnost. MŽP se zabývalo hodnocením toliko otázky, zda jednotlivé námitky odvolatele prokazují podjatost dotčených úředních osob a došlo (podle mínění odvolatele nesprávně) k závěru, že nikoliv. **Otázku, zda všechny odvolatelem uváděné skutečnosti nezakládají kumulativně alespoň pochybnost o nepodjatosti krajského úřadu Ústeckého kraje však MŽP konkludentně a taktně přešlo.** Odvolatel si dovoluje očekávat, že bude explicitně zodpovězena alespoň v rámci řízení o rozkladu. Podle jeho mínění je přitom samotným rozumem a bez potřeby zvláštních znalostí či dovedností seznatelné, že odpověď na uvedenou otázku je pozitivní.

IV. Konkrétní důvody systémové podjatosti a polemika s odůvodněním napadeného usnesení

Odvolatel považuje za příhodné na tomto místě zopakovat svůj původní argument, že sama existence civilní smlouvy žadatele a krajského úřadu a závazky z ní vyplývající, činnost společného orgánu kraje a jediného akcionáře (tedy výhradního vlastníka) účastníka řízení týkající se bezprostředně předmětu probíhajícího řízení, jakož i každoroční hodnotné dary jediného akcionáře účastníka řízení kraji zakládají samy o sobě intenzivní a mnohočetný vztah k účastníkovi řízení ve smyslu § 14 správního řádu. Totéž pak platí i o vztahu kraje a nastávajícího vlastníka elektrárny, který má na výsledku řízení o výjimce bezprostřední a intenzivní zájem. Vedle toho lze z popsanych skutečností dovést, že řízení je provázáno jevy v politické a mediální sféře, ze kterých lze důvodně dovozovat zvýšený zájem o výsledek řízení ze strany samosprávy Ústeckého kraje, a že zde existuje zájem vlivných

politických činitelů, resp. kraje jako takového na úspěchu provozovatele (resp. jeho jediného akcionáře) v předmětném řízení ve smyslu shora uvedeného stanoviska MV ČR a právního názoru ministerstva.

K podrobnějšímu zdůvodnění uvedených argumentů si dovoluje v plném rozsahu odkázat na svojí původní námitku podjatosti ze dne 16. dubna 2020.

Ke konkrétním dílčím tvrzením MŽP obsaženým v odůvodnění napadeného usnesení pak uvádí následující:

K tvrzení „Rámcová smlouva odkazuje na možnost uzavření dalších smluv o spolupráci, nicméně žádné takové další dokumenty se nadřízenému orgánu nepodařilo dohledat, a ze strany podatelů námitky podjatosti také nebyly doloženy. Lze tak usuzovat, že smluvní vztah je regulován pouze a výlučně Rámcovou smlouvou.“:

Odvolatel má pokorně za to, že v dané věci se nemělo MŽP spokojit s pouhým úsudkem, ale mělo se k ověření či vyloučení existenci uvedených navazujících smluv pokusit opatřit svým úředním postupem důkazy přinejmenším dotazem u Ústeckého kraje či požadavkem na součinnost ze strany krajského úřadu.

K tvrzení: „Ostatně v bodě 2. čl. IV. Rámcové smlouvy je uvedeno, že Ústecký kraj bude konat kroky podporující investiční záměry ČEZ, a. s. v rámci samostatné působnosti kraje a nikoliv v rámci přenesené působnosti kraje (tedy v rámci výkonu státní správy, pod kterou řízení o podstatné změně integrovaného povolení spadá).“:

Odvolatel považuje uvedený závěr MŽP za přinejlepším přepjatě formalistický. Uplatněním stejného principu na stíhání úplatkářství by bylo *reductio ad absurdum* možno dovodit, že potrestán odnětím svobody až na čtyři léta nebo zákazem činnosti bude toliko ten, kdo sám nebo prostřednictvím jiného v souvislosti s obstaráváním věcí obecného zájmu pro sebe nebo pro jiného přijme nebo si dá slíbit úplatek, pokud bude uvedený závazek učiněn formou podepsané (a nejlépe úředně ověřené) písemné smlouvy.

MŽP se pokusilo (s nepokrytou velkorysostí k Ústeckému kraji i provozovatele) interpretovat text uvedené smlouvy, nikoliv však její smysl i kontext. **Odvolatel je přesvědčen, že dokonce i v případě, že by se uvedená smlouva přímo netýkala budoucnosti elektráren provozovatele (tedy předmětu řízení), ale „pouze“ poskytovala Ústeckému kraji nreciproční plnění formou daru a vytvářela s ním společný orgán, zakládalo by to pochybnost o nepodjatosti krajského úřadu.** Nejlépe tato skutečnost vynikne, pokud si představíme, že by obdobnou smlouvu žadatel neuzavřel s krajem, ale s jednotlivou fyzickou osobou ve funkci představitele kraje či zaměstnance krajského úřadu. **Tuto námitku považuje odvolatel za zásadní.**

K tvrzení: „Tyto dary jsou poskytovány z vůle státu jako majoritního vlastníka a nelze je tak považovat za snahu zavázat si adresáta podpory jako zřizovatele krajských organizací.“

Uvedené tvrzení je zjevně nepravdivé. Sama společnost ČEZ opakovaně sama o sobě deklarovala (mj. v rámci soudního řízení ve věci platnosti usnesení valné hromady společnosti z roku 2017), že se jedná o subjekt obchodního práva jako jakýkoliv jiný a stát jako vlastník nemůže a nesmí z pozice vlastníka řízení společnosti jakkoliv ovlivňovat

s ohledem na § 435 zákona o obchodních korporacích. Paradoxní shodou okolností byla uvedená argumentace zvláště intenzivně využívána ve sporu o to, zda může stát z pozice majoritního vlastníka zabránit z důvodu ochrany veřejného zájmu prodeji elektrárny Počerady.

Nelze tedy než namítnout, že zpochybněné dary ze strany ČEZ Ústeckém kraji byly výhradním rozhodnutím managementu této společnosti bez jakékoliv ingerence vlastníka (která by byla i podle dosavadní judikatury v obchodních věcech nezákonná).

V. Nové skutečnosti

Až po doručení napadeného usnesení MŽP zjistil odvolatel novou skutečnost, která podle jeho názoru nade vše pochybnost explicitně potvrzuje koluzi mezi vlastníkem provozovatele a krajským úřadem.

Jde o obsah rozhodnutí o 29. změně integrovaného povolení vydaného krajským úřadem pod č.j. KUUK/173779/2019/ZPZ dne 18. prosince 2019 pro elektrárnu Počerady, která je předmětem sporného řízení o výjimce⁵.

Z historie úprav písemného vyhotovení rozhodnutí v programu Word vyplývá, že text rozhodnutí byl před vydáním přímo editován zaměstnancem společnosti ČEZ, a.s., ing. Josefem Vaicem⁶.

znečišťující látka	emisní limity pro K2 až K5		vztažné podmínky
	platné od 01.01.2016 do 30.06.2020	platné od 01.07.2020	
oxid uhelnatý (CO)	250 mg/m ³	250 mg/m ³	A
oxidy dusíku (NO _x)	200 mg/m ³	200 mg/m ³	A
oxid siřičitý (SO ₂)	500 mg/m ³	200 mg/m ³	A
tuhé znečišťující látky (TZL)	20 mg/m ³	20 mg/m ³	A

A normální stavové podmínky (tlak 101,325 kPa a teplota 273,15 K) a suchý plyn při referenčním obsahu kyslíku v odpadním plynu 6 %

Vaic Josef
Naformátováno: Mezera Za: 6 b.

1.1.A.1.b. V souladu s ustanovením § 37 odst. 1 a 2 a § 41 odst. 9 zákona o ochraně ovzduší a tabulkou č. 1. části I přílohy č. 2 Vyhl. č. 415/2012 Sb., budou při provozu kotle K 6 dodržovány následující specifické emisní limity pro oxid uhelnatý (CO), oxidy dusíku (NO_x), oxid siřičitý (SO₂) a pro tuhé znečišťující látky (TZL), kdvž v termínu od 01.07.2020 do 30.06.2024 bude kotel K6 provozován

Odvolatel si nedovede představit, že by uvedeným způsobem přímo zasahoval do přípravy rozhodnutí on sám nebo jakýkoliv jiný účastník řízení, aniž by to zakládalo flagrantní podjatost správního orgánu, který uvedené rozhodnutí vydal.

⁵ Písemné vyhotovení předmětného rozhodnutí na webu MŽP viz zde:

[https://www.mzp.cz/ippc/ippc4.nsf/\\$pid/MZPPRHED5XEN](https://www.mzp.cz/ippc/ippc4.nsf/$pid/MZPPRHED5XEN)

⁶ K pracovnímu zařazení jmenovaného viz zde:

<https://www.linkedin.com/in/josef-vaic-9757b365/?originalSubdomain=cz>

VI. Závěrečný návrh

Odvolaatel navrhuje, aby ministr životního prostředí napadené usnesení alternativně buď:

- **změnil a tím vyhověl námitce systémové podjatosti v nadepsaném řízení dle § 152 odst. 6 písm. a) SŘ, nebo**
- **zrušil a vrátil věc MŽP k novému projednání dle § 152 odst. 6 písm. a) SŘ).**

Za Greenpeace Česká republika, z.s.
David Murphy⁷, výkonný ředitel

---

⁷ Vlastnoruční podpis byl nahrazen podáním prostřednictvím datové schránky ve smyslu § 18 odst. 2 zákona č.300/2008 Sb.